

ZLOČIN U OSIJEKU (OPT. MIRKO SIVIĆ)

IZVJEŠTAJI S PRAĆENJA SUĐENJA

Sažeti prikaz predmeta do početka glavne rasprave 29. listopada 2012. godine pred Županijskim sudom u Osijeku

Istraga u ovom kaznenom predmetu vođena je na Županijskom sudu u Osijeku, a Vrhovni sud RH je 29. svibnja 2007. kao nadležan sud odredio Županijski sud u Zagrebu.

Optuženik Mirko Sivić, tijekom kriminalističke obrade kao i tijekom istražnog postupka priznao je izvršenje kaznenog djela, no kasnije je iskaz opovrgnuo tvrdeći da je iznuden od strane policijskih djelatnika.

Optužnicom Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku broj K-DO-76/06 od 16. travnja 2007. se I. opt. Branimira Glavaša, II. opt. Ivicu Krnjaka, III. opt. Gordanu Getoš Magdić, IV. opt. Mirka Sivića, V. opt. Dinu Kontića, VI. Opt. Tihomira Valentića i VII. opt. Zdravka Dragića teretilo se zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv osječkih civila. I.opt. Glavaša, II.opt. Krnjaka i III.opt. Getoš Magdić optužnica je teretila da su kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba naredili da se ubija civilno stanovništvo i nečovječno postupaju prema njemu, dok IV.opt. Mirka Sivića, V.opt. Dinu Kontića, VI.opt. Tihomira Valentića i VII.opt. Zdravka Dragića teretilo se da su sa drugim, nepoznatim vojnicima, neosnovano civile uhićivali, zlostavljali i odvodili do rijeke Drave i tamo ih ubijali.

U postupku su spojene optužnice ŽDO-a iz Zagreba broj K-DO-105/06 od 25. travnja 2007. godine, podignuta protiv okrivljenog Branimira Glavaša, i optužnica ŽDO-a iz Osijeka broj K-DO-76/06 od 16. travnja 2007. godine podignuta protiv prvooptuženog Glavaša i ostalih šest optuženika.

U međuvremenu, rješenjem od 5. lipnja 2008. godine zbog bolesti razdvojen je postupak protiv IV-opt. Mirka Sivića u odnosu na preostale optuženike. Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu dostavilo je objedinjenu i izmijenjenu optužnicu, broj: K-DO-105/06, od 30. rujna 2008.

Dana 8. svibnja 2009. godine objavljena je presuda Vijeća za ratne zločine Županijskog suda u Zagrebu kojom su optuženici Branimir Glavaš, Ivica Krnjak, Gordana Getoš Magdić, Dino Kontić, Tihomir Valentić i Zdravko Dragić proglašeni krivima za kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva počinjenog u Osijeku 1991. godine.

VSRH je 2. lipnja 2010. okrivljenicima smanjio zatvorske kazne koje su im izrečene prvostupanjskom presudom, pa je tako (pravomoćnom) presudom VSRH Branimir Glavaš osuđen na 8 godina zatvora, Ivica Krnjak na 7, Gordana Getoš Magdić na 5, Dino Kontić na 3 godine i 6 mjeseci, Tihomir Valentić na 4 godine i 6 mjeseci te Zdravko Dragić na 3 godine i 6 mjeseci.

Dana 18. listopada 2010. godine na Županijskom sudu u Zagrebu izvanraspravno se očitovao sudski vještak na okolnost raspravne sposobnosti optuženika Mirka Sivića.¹

¹ Zdravstveno stanje optuženika u odnosu na 2008. znatno je pogoršano, te u takvom stanju mogućnost praćenje glavne rasprave u odnosu na nalaz vještaka od 2008. bitno je smanjena, što znači da bi optuženik mogao kontinuirano pratiti glavnu raspravu oko sat vremena, a nakon poduže stanke možda još eventualno toliko, zaključio je vještak. Predsjedavajući, sudac Željko Horvatić, obavijestio je stranke u postupku da

29. listopada 2012. godine – otvaranje glavne rasprave, očitovanje vještaka o raspravnoj sposobnosti optuženika Mirka Sivića, izjašnjavanje o krivnji, dokazni postupak

Suđenje su pratili Miren Špek, promatrač Centra za mir, nenasije i ljudska prava Osijek, novinari HRT-a, lokalni novinari

Nakon što je **Predsjednik Vijeća** objavio predmet glavne rasprave i sastav vijeća, Zamjenik Županijskog državnog odvjetništva iz Osijeka predao je u sudski spis usklađeni opis optužnog akta protiv opt. Mirka Sivića, s obzirom na činjenicu da je u odnosu na ostale optuženike postupak protiv optuženog razdvojen odlukom Županijskog suda u Zagrebu br.Kv-Rz-10/08 od 5. lipnja 2008. godine.

Prije početka glavne rasprave utvrđivala se, posredstvom vještaka, raspravna sposobnost optuženika. Sukladno članku 248.st.3. ZKP-a, raspravnu sposobnost utvrđivala su dvojica vještaka, a smisleno su se primjenile i druge odredbe o vještačenju, sukladno ZKP-u.

Vještaci su usmeno izložili svoj nalaz i mišljenje.

VJEŠTAK dr. BORIS DUMENČIĆ

Vještak je u cjelosti ostao kod pisanog nalaza i mišljenja koji je sudu dostavio 29. ožujka 2011. godine.

U pauzi je izvršio uvid u novodospjelu medicinsku dokumentaciju koja datira iz 2011. godine i nakon uvida je ostao kod konstatacije da je Mirko Sivić, što se tiče tjelesnog zdravlja sposoban za pristup i aktivno sudjelovanje na glavnoj raspravi. U pauzi je zajedno s vještakom psihijatrijske struke izvršio i orijentacijski pregled optuženika te uočio da je optuženik samostalno pokretan uz dvije podpazušne štake, da samostalno sjeda i ustaje, a na malim zglobovima gornjih i donjih ekstremiteta uočio je teške degenerativne promjene. Unatoč teškom invaliditetu koja je posljedica osnovne bolesti (reumatodni artritis), vještak je potvrdio da ostaje kod mišljenja da je optuženik sposoban za sudjelovanje na raspravi.

Na upit branitelja opt. Mirka Sivića, odvjetnika Selima Šabanovića, vještak je iskazao kako je opt. Mirku Siviću reumatodni artritis dijagnosticiran 1996. godine, a do 2010. godine je zbog osnovne bolesti hospitaliziran. Koristio je raznovrsnu i najsuvremeniju terapiju za liječenje, tj. lijekove najnovije generacije. Terapijom se uklanjaju bolovi uzrokovani reumatodnim artritisom.

Na upit zamjenika Državnog odvjetnika iz Osijeka, Miroslava Kraljevića, vještak je iskazao kako se radi o kroničnoj bolesti, a da će remisije (stanja bez simptoma) biti sve kraća.

Na upit predsjednika vijeća, vještak je iskazao kako je orijentacijskim pregledom ustanovio, izjavom optuženog, kako isti (zbog bolesti supruge) u kući obavlja sve kućanske poslove sam.

Kada nema simptoma, bolovi pripadaju kategoriji slabog intenziteta, a on ne ugrožava optuženikovu očuvanu radnu sposobnost što se tiče kućanskih poslova te nazočnosti na glavnoj raspravi.

VJEŠTAK prof. dr. IVAN POŽGAIN

će spis biti dostavljen Vrhovnom sudu radi odlučivanja o delegiranju mjesne nadležnosti na Županijski sud u Osijeku na čijem području optuženik inače prebiva.

Vještak je u cjelosti ostao kod pisanog nalaza i mišljenja koji je dostavio sudu, te je rekao da je on postao liječnik – psihijatar opt. Mirka Sivića.

Iskazao je kako je opt. Sivić na pregled dolazio nekoliko puta, a posljednji puta je pregledan prije godinu dana, no nije se javljao na kontrole zbog materijalnih poteškoća, te zbog tjelesnih poteškoća.

Vještak je potvrdio da ostaje kod ocjene da je opt. Sivić i dalje raspravno sposoban, ali uz ograničenja, poput davanja učestalih pauza za odmor optuženog.

Na upit branitelja opt. Mirka Sivića, odvjetnika Selima Šabanovića, vještak je iskazao kako se vezano uz kronični PTSP te depresivne simptome, mentalni zamor manifestira na način da kod optuženog dolazi do smetnji u koncentraciji, u smislu smanjene sposobnosti na dugotrajno praćenje nekih sadržaja.

Terapija ima djelomično lječidbene ciljeve, a kako kod optuženika kronični PTSP ima i biološka oštećenja, terapijski dosezi se često ogledaju u pokušajima zaustavljanja daljnje progresije simptoma i redukcije istih. Prekid uzimanja terapije u odnosu na psihijatrijske poremećaje, tj. prestanak uzimanja antidepresiva, hipotetski ne bi dovelo do dramatičnih nuspojava, jer budu i po nekoliko dana u organizmu nakon prestanka uzimanja istih. No duže neuzimanje lijekova dovelo bi do ovisničkih simptoma poput nemira, straha, tjeskobe, drhtanja.

Na upit zamjenika Državnog odvjetnika iz Osijeka, Miroslava Kraljevića, vještak je iskazao kako se ne može izjasniti o duševnom stanju opt. Mirka Sivića u razdoblju od 2000. do 2009. godine, ali pretpostavlja da optuženik u tom razdoblju nije imao intenzivnije simptome jer bi se eventualno javio na pregled, a kako nema materijalne dokumentacije iz tog razdoblja, to potvrđuje njegovo mišljenje.

Nakon što je utvrđeno da su ispunjeni zakonski uvjeti za održavanje glavne rasprave, **vijeće je donijelo Rješenje kojim se održava glavna rasprava** te se pristupilo utvrđivanju istovjetnosti optuženog Mirka Sivića, sukladno članku 317. ZKP-a.

Zamjenik ŽDO iz Osijeka pročitao je optužnicu od 27. listopada 2011. godine br. K-DO-2/11.

Prema optužnici opt. Mirka Sivića tereti se da je tijekom studenog i prosinca 1991. godine:

a) zajedno sa sada pokojnim Stjepanom Bekavcem te nepoznatim suboracem, dobivši zapovijed da usmrte nepoznatog muškarca zatočenog u kući u Dubrovačkoj 30, istog preuzeli, vezali ga samoljepivom trakom, odvezli na obalu Drave u blizini Tvrđe, ispalili u njega više hitaca i gurnuli ga u rijeku Dravu,

c) nakon što su Stjepan Bekavac te opt. Tihomir Valentić i opt. Zdravko Dragić, po zapovijedi, sačekali Aliju Šabanovića ispred njegove stambene zgrade, uhitili ga te ga odvezli i zatočili u podrumu kuće br. 30 u Dubrovačkoj ulici, nakon čega su Stjepan Bekavac i opt. Mirko Sivić, po zapovijedi, otišli u tu kuću te ga ispitivali i šakama udarali u trbuh, prsa i glavu, da bi ga potom nepoznati pripadnici navedene postrojbe odvezli na obalu rijeke Drave, tamo ga pucajući usmrtili, te ga bacili u rijeku Dravu.

Sukladno članku 320. st. 1., 2. i 3. ZKP-a **optuženik je izjavio da je razumio optužnicu te da se ne smatra krivim.**

Sukladno čl. 311. ZKP-a, Predsjednik vijeća prekinuo je glavnu raspravu radi odmora optuženika, u vremenskom trajanju od pola sata.

Prema članku 320. st. 7. ZKP-a nastavilo se s **dokaznim postupkom, ispitivanjem svjedoka.**

Na današnju glavnu raspravu nise se odazvali svjedoci Antionio Gerovac i Željko Mikulić.

SVJEDOK ZVONIMIR MEKOVIĆ

Svjedok je propisno upozoren u smislu članka 324. st.1. te čl. 236. ZKP-a.

Svjedok je svoj iskaz nadopunio iskazujući kako je opt. Mirko Sivić postavljen u njegovu destinu na obnašanje dužnosti mesara, što je bilo interesatno za postrojbu jer je to bila opskrba koja je u jednom momentu hranila preko 800 vojnika u Osijeku i okolici, ali i pobjegle rezerviste JNA, koji su raspoređivani na rad u njegovu desetinu.

Iskazao je kada bi mogao izvršiti uvid u svoju dokumentaciju, koju je vodio kao zapovjednik desetine, mogao bi točno odgovoriti kada je opt. Mirko Sivić napustio postrojbu, a kada se u nju vratio.

Pokušavajući se sjetiti, svjedok je iskazao kako misli da je opt. Mirko Sivić iz postrojbe otišao krajem rujna ili početkom listopada 1991. godine, a kada se vratio to ne zna niti okvirno, tj. je li to bilo 1991. ili 1992. godine.

Nakon iskazivanja želje opt. Mirka Sivića da ode iz desetine, svjedok je otišao pomoćniku zapovjednika za logistiku, Željku Vrselji, zajedno s opt. Sivićem, no samom razgovoru nije nazočio, ali zna da nakon tog razgovora opt. Mirko Sivić više nije bio u njegovoj desetini.

U to vrijeme nikakve formalne zapovjedi, u smislu pisanog traga, nisu vođene.

Na upit ŽDO Osijek, svjedok je iskazao kako je za vrijeme njegovog služenja u desetini, skoro svakodnevno viđao opt. Mirka Sivića, a znao je da je isti iz Baranje, iz Jagodnjaka. Zgob obitelji, koja je nakon okupacije Baranje preselila, optuženik je često znao izbivati. Inače, dok je služio u desetini, optuženik je imao jasne zadatke - u kuhinji je radio kao mesar.

Svjedok nije napuštao svoju postrojbu od dolaska 20. kolovoza 1991. pa sve do umirovljenja 2002. godine. Njegova postrojba je pripadala logistici, a mnoge vojnike bilo je teško zadržati, jer su smatrali da se njihovi kolege bore, dok oni „gule krompir“. Upravo je iz tog razloga imao i razgovor sa sada opt. Mirkom Sivićem, oko odlaska iz postrojbe.

Nakon nekog vremena opt. Mirko Sivić mu je pristupio s upitom hoće li ga primiti nazad u postrojbu, no kako svjedok nije imao te ovlasti, smatra da je rješenje o povratku donio pomoćnik zapovjednika za logistiku ili neka druga ovlaštena osoba. Svjedok nije provjeravao tko je izdao rješenje o povratku u desetinu.

Svjedok je iskazao da je iz pogovora čuo gdje je opt. Mirko Sivić bio nakon napuštanja desetine. Pričalo se u ono vrijeme kako se formira izviđačka postrojba – satnija, koja bi imala zadatak da djeluje iza leđa neprijatelju, a kako je opt. Sivić iz Baranje, bio je interesantan za tu postrojbu. No svjedok ne zna je li se to i dogodilo niti zna nekog drugog tko je bio pripadnikom navedene postrojbe.

Na upit branitelja opt. Mirka Sivića, odvjetnika Selima Šabanovića, svjedok je iskazao kako je njegova postrojba bila izmještena iz Osijeka. U prostoru bivše tvornice tekstila „Mara – Osijek“ nalazilo se skladište te kuhinja, pa je jedan dio njegovih ljudi boravio u tom prostoru. U to je vrijeme, prisjetio se svjedok, bilo dva izmještanja postrojbe - jedno u Đakovačku Satnicu, a drugo u Cernu.

Svjedok se nije mogao sa sigurnišću sjetiti kada je postrojba bila izmještena u Đ. Satnicu. U Cerni su bili pet do šest dana prije pada Vukovara. Svjedok je izdao zapovjed da uz vozača hladnjače Miroslava Velcera pođe i opt. Mirko Sivić. Tim više jer je optuženik bio jedini mesar u postrojbi.

Svjedok je rekao da misli kako je optuženik izbivao iz njegove desetine dva mjeseca, a što se tiče tehnike isplate plaća, svjedok bi od računovodstva preuzeo novce i isplatne liste na koje bi se potpisivali prisutni vojnici, a isplatne liste i novce neprisutnih vratio bi računovotkinji, a onda bi

vojnici samostalno podizali plaće. Svjedok nije provjeravao koliko i tko je to činio, jer su to bila vremena granatiranja, pa je pitanje isplata plaća bilo manje važno.

Na pitanje opt. Mirka Sivića, svjedok je rekao da se može sa sigurnošću sjetiti da je opt. Sivić bio u Đakovačkoj Satnici, ali ne i Cerni.²

Kada je svjedoka opt. Mirko Sivić prisjetio na dolazak generala Basarca u Cernu, svjedok je rekao da može potvrditi kako je general Basarac došao u kasnim večernjim satima u Cernu, prisjećajući se kako je kuharica Dragica Pokos izvadila pištolj i zaustavila generala, ne znajući tko je on.

Svjedok je time zaključio da je opt. Sivić bio u Cerni, jer zna za taj događaj.

Na upit zamjenika ŽDO Osijek svjedok je rekao da se ne sjeća da je vidio optuženog u Cerni.

Na upit branitelja opt. Sivića, odvjetnika Radana Kovača, svjedok je rekao da ne može sa sigurnošću odgovoriti koliko je postrojba dugo boravila u Cerni.

Nakon ispitivanja svjedoka, Predsjednik vijeća je konstatirao da branitelj opt. Mirka Sivića, odvjetnik Selim Šabanović, ponavlja i argumentira prijedloge iz podneska od 25. svibnja 2012. godine: da se saslušaju vještaci i daju ocjenu raspravne sposobnosti pri davanju izjava opt. Sivića policijskim službenicima. Odvjetnik je smatrao da bi sukladno tome slijedio zahtjev za izdavanje zapisnika o ispitivanju tada osumnjičenog Mirka Sivića.

Konstatirano je da branitelj opt. Mirka Sivića, odvjetnik Radan Kovač, predlaže da se provede kombinirano ortopedsko-reumatsko-psihijatrijsko vještačenje.

Zamjenik ŽDO iz Osijeka složio se o provođenju dokaza na okolnosti načina provođenja ispitivanja tada osumnjičenog Mirka Sivića, no protivio se prijedlogu o provođenju kombiniranog vještačenja.

Nakon vijećenja doneseno je **Rješenje**, kojim je sukladno čl. 322. st. 4. toč. 2. i 3. ZKP-a **odbijen prijedlog obrane** opt. Mirka Sivića za interdisciplinarnim vještačenjem psihofizičkog stanja optuženika prilikom ispitivanja pred policijskim službenicima, kao nevažno, jer Vijeće smatra da će ta činjenica moći biti utvrđena.

Zamjenik ŽDO Osijek predložilo je da se u nastavku glavne rasprave u svojstvu svjedoka ispituju policijski službenici Željko Mikulić i Antonio Gerovac, kao i Željko Krpan, zamjenik ŽDO u Osijeku, na oklonost tijeka i dinamike ispitivanja opr. Mirka Sivića u PU Osječko-baranjskoj.

Branitelji opt. Mirka Sivića suglasni s prijedlogom zamjenika ŽDO Osijek, predložili su da se tijekom dokaznog postupka utvrdi koja je to nepoznata muška osoba bila žrtva nasilne smrti koja se opisuje pod točkom a) optužnice, smatrajući da je od inkriminiranog događaja prošlo 20 godina te da je gotovo nemoguće da nije nikada uslijedila potraga za „nepoznatim“ muškarcem. Predložili su i da se utvrdi koliko je tijelo NN muškarca bilo u rijeci Dravi i kada je mogao biti ubijen.

Branitelji su predložili da se tijekom dokaznog postupka pozovu i ispituju kao svjedoci Gordana Getoš, Branimir Glavaš, na okolnosti je li i koliko dugo opt. Sivić boravio u postrojbi za posebne namjere OZ Osijek, te Dragica Pokos, na okolnost boravka opt. Sivića u Cerni, te odvjetnica Branka Paprić, braniteljica opt. Mirka Sivića u prethodnom postupku na okolnosti zdravstvenog stanja njenog branjenika.

---

² Opt. Mirko Sivić pokušao je prisjetiti svjedoka da je bio u Cerni, podsjećajući ga na činjenicu da je optuženi dobio automat od Željka Vrselje u Cerni.

Zamjenik ŽDO u Osijeku protivio se prijedlogu branitelja za utvrđivanje identiteta NN muškarca, kao i duljine vremena koje je tijelo bilo u rijeci Dravi, jer je dokaz neprikladan s obzirom da je posve izvjesno da je vezano za događanja i pronalazke većeg broja neidentificiranih leševa i nijedan se ne može dovesti u relevanciju s točkom a) optužnice. Protivio se ispitivanju osuđenika iz kaznenog postupka, izuzev Gordane Getoš.

Nakon vijećanja, **Predsjednik vijeća donio je Rješenje** kojim se odlučeno da će u nastavku dokaznog postupka biti ispitani svjedoci **Željko Mikulić, Antonio Gerovac, Željko Krpan, Gordana Getoš, Branka Paprić i Dragica Pokos.**

Sukladno čl. 322. st.4. toč.3. ZKP-a Vijeće je **odbilo dokazni** prijedlog obrane za utvrđivanjem identiteta NN muškarca, kao i vremena boravka tijela u rijeci Dravi, jer postoje razlozi za sumnju da bi se to moglo utvrditi s velikim poteškoćama.

Glavna rasprava je odgođena za dane **29. i 30. studenoga 2012. godine.**

29. studenog 2012. godine – nastavak glavne rasprave, dokazni postupak

Suđenje su pratili Miren Špek i Veselinka Kastratović, promatrači Centra za mir, nenasije i ljudska prava Osijek, novinari HRT-a, novinari pisanih medija

Na današnju glavnu raspravu su se odazvali svjedoci: Antonio Gerovac, Željko Mikulić, Branka Paprić, Željko Krpan, Gordana Getoš Magdić i Dragica Pokos.

SVJEDOKINJA BRANKA PAPRIĆ

Svjedokinja je navela kako se ne sjeća datuma, ali 2006. godine je primila poziv policijskog službenika, da kao odvjetnica po službenoj dužnosti dođe u PP Osijek, kako bi preuzela obranu osumnjičene osobe. U tom pozivu nije bilo informacija o identitetu osumnjičene osobe kao niti vrsti kaznenog djela. Zbog privatnog angažmana u postaju je došla oko 13,00h.

Na upit branitelja opt. Mirka Sivića, odvjetnika Selima Šabanovića, svjedokinja je rekla da je po dolasku u PP Osijek odvedena u zasebnu prostoriju gdje je ostala sama s tada osumnjičenim Mirkom Sivićem.

Upozorena od strane predsjednika sudskog vijeća kako ne smije iskazivati o predmetu, jer bi to bilo kršenje odvjetničke etike, svjedokinja je iskaz nastavila navodeći kako joj je Mirko Sivić tada ukratko ispričao o čemu se radi, potpisao joj punomoć te ispričao kako su ga policajci pronašli u Vojvodini, obavili s njim razgovor te im je obećao da će se dobrovoljno javiti u policijsku postaju. Ukratko joj je opisao zbog čega je on u postaji, iako taj opis nije bio posve sukladan tijeku događaja koje je kasnije opisivao pred policijskim službenicima. Iskaz njezinog branjenika je tada bio veoma opširan, iznosio je sve okolnosti te bi tijekom ispitivanja, prilikom prisjećanja, nadodavao mnoge stvari, na što se i sama začudila, s obzirom da je proteklo više od petnaest godina od inkriminiranog događaja. Sjećao se detalja oko veste, tkanine, koju je zamjetio na nekome, što je za nju bilo nevjerovatno. Izjavila je da tada osumnjičani Sivić nije govorio o psihičkom/fizičkom zlostavljanju od strane policijskih službenika, a sama nije znala za što se njezinog branjenika sumnjiči.

Samo ispitivanje vođeno je pred dva policijska službenika, dva zamjenika državnog odvjetnika, pred pisaricom i braniteljicom, a trajalo je satima, točnije do ponoći. Prema navodima svjedokinje, Sivić je bio vidno umoran, trpio je bolove te mu je određena pauza u vremenu od pola sata. Kasnije, pregledavajući zapisnik o ispitivanju osumnjičenika, primjetila je kako nisu konstatirane njezine intervencije oko pravljenja učestalijih pauza. Za vrijeme pauze svjedokinja je, zajedno s državnim odvjetnicima, bila na hodniku, ispred prostorije u kojoj je uz Sivića ostala pisarica, iako je u tu prostoriju ulazilo više policajaca. Već je tada predložila da se Sivića uputi na liječenje u Zagreb.

Sutradan prijepodne u njezin ured došli su supruga Mirka Sivića i njegov sin koji su joj predočili medicinsku dokumentaciju, a poslijepodne je na poziv istražnog suca Maria Kovača došla na ispitavanje svog branjenika. Uvidom u pribavljenu medicinsku dokumentaciju, shvatila je kako se kod njezinog branjenika radi o dijagnosticiranom reumatskom artritisu, PTSP-u te problemima s bubrežima.

U sobi je zatekla dvojicu policajaca, a svom branjeniku je priopćila kako će protiv njega biti određen pritvor. Činjenicu da će protiv njega biti određena pritvor, opt. Sivić nije dobro primio, već je uzvratilo kako to nije očekivao, već da mu je obećano rješavanje pitanje statusa umirovljenika, da će dobiti status zaštićenog svjedoka te da će mu se zaposliti oba sina. Svjedokinja se raspitala kod jednog od policajca oko statusa zaštićenog svjedoka, no odgovor je bio da mu status nije obećan.

Kod istražnog suca, njezin tadašnji branjenik Sivić, nije iskazivao, osim da ostaje kod iskaza danim pred policijskim službenicima.

Na upit ŽDO Osijek, svjedokinja je nadopunila iskaz vezan uz ispitavanje Mirka Sivića, navodeći kako tada nije imala primjedbi na ispitivanje, kako se sve vodilo prema metodologiji ispitivanja, a intervenirala je samo u pogledu pravljenja učestalijih stanki. Prema njezinom mišljenju, sam Sivić nije bio svjestan inkriminacije koja mu se stavlja na teret, tj. svoje pravne pozicije, što joj je bilo sasvim jasno onaj dan kada su bili kod istražnog suca, kada joj je opt. Sivić rekao da on zbog svojih odgovora neće snositi nikakve posljedice. Sama svjedokinja bila je dojm da Sivić više vjeruje policajcima nego njoj.

SVJEDOK ŽELJKO MIKULIĆ

Na upit ŽDO Osijek svjedok je naveo kako je 2005. i 2006. godine od strane Ravnateljstva MUP-a upućen iz PU Zagrebačke na sudjelovanje u radnoj skupini koja je za cilj imala obavljanje kriminalističkih radnji/obrada u PU Osječko-baranjskoj.

Svjedok je naveo da je Mirko Sivić u službenim prostorijama bio ispitivan između šest i osam sati, tj. od 15,00 do 22,00. Uz njega su ispitivanju nazočili drugi policijski službenik Antonio Gerovac, zamjenici ŽDO Osijek Miroslav Kraljević i Željko Krpan, braniteljica Branka Paprić i zapisničarka. Svjedok je vodio radnju ispitivanja.

Prema saznanjima svjedoka, Mirko Sivić se pozivao više puta na obavijesni razgovor, a tek tijekom listopada 2006. godine se dobrovoljno prijavio. Od strane policijskih službenika mu je predočeno, putem telefona, na koje će ga se okolnosti ispitati. Nakon što je sa Sivićem obavljen obavijesni razgovor sačinjena je službena zabilješka, a kako je u tom razgovoru i sam iskazivao o ubojstvima i odvoženjima osoba srpske nacionalnosti iz Osijeka, stekle su se zakonske pretpostavke za njegovo uhićenje.

Što se tiče lijekova i zdravstvene situacije tada osumnjičenog Mirka Sivića, svjedok je naveo da je osumnjičeni sam donio lijekove, kao i recepte, koje su kasnije išli podići neki policijski službenici. Kod njegove liječnice su se raspitivali o njegovom stanju pa se zaključilo da može biti podvrgnut ispitivanju.

Na upit branitelja opt. Mirka Sivića, odvjetnika Selima Šabanovića, svjedok je naveo da su kolege policijaci zasigurno vodili zabilješku o razgovoru s liječnicom, ali nije siguran je li kao zabilješka ušla u prilog kaznene prijave.

Svjedoku je potom predloženo Izvješće o uhićenju. Rekao je da ne zna tko je od kolega „odradio“ uhiđbeni nalog niti tko je pisao traženje za produženje roka za zadržavanje.

Osumnjičenik isto nije potpisao, jer se ono uhićeniku ne daje na uvid.

Kontakt s Mirkom Sivićem, od trenutka njegovog dolaska u PP, osim svjedoka i kolege Gerovca nitko drugi nije imao. Treći kolega je obavljao formalno uhićenje. Svjedok time isključuje bilo kakvu sumnju da je netko od njih trojice Siviću obećao rješavanje statusa mirovine, zaposlenje djece ili status zaštićenog svjedoka.

Prvog dana, prilikom obavjesnog ispitivanja, Sivić je bio voljan pokazati objekte u kojima se nalazio sa svojom postrojbom.

Na upit opt. Mirka Sivića, svjedok je naveo kako postoji mogućnost da je Vladimir Faber, načelnik PU Osječko-baranjske, dolazio u prostoriju u kojoj se osumnjičenik nalazio, no svjedok to smatra uobičajenim postupkom.

Branitelj opt. Mirka Sivića, odvjetnik Selim Šabanović, **uložio je prigovor na iskaz svjedoka,** jer smatra da je u koliziji s iskazom odvjetnice Branke Paprić u pogledu navoda da je konzultiran liječnik optuženika.

SVJEDOK ANTONIO GEROVAC

Na upit ŽDO Osijek svjedok je naveo kako je u MUP-u zaposlen od 2000. godine, a da je kao službenik PU Zagrebačke poslan te postao dio radne skupine upućene za Osijek.

Svjedok je potvrdio iskaz kolege Mikulića, kako je 16. listopada 2006. godine ostvaren kontakt u poslijepodnevnim satima s Mirkom Sivićem, kojem je prethodio telefonski razgovor. Obavijesni razgovor je protekao bez trzavica i problema. Mirko Sivić nije tražio liječničku pomoć, izgledao je jako dobro, normalno je govorio. Uhićen je istog dana oko 22,00 sata, kada je i pristupio u postaju.

Kako se u obavijesnom razgovoru Mirko Sivić praktično sam inkriminirao, svjedok smatra da je ili načelnik ili vođa radne skupine zaključio da ga treba uhititi. Braniteljica osumnjičenog Sivića nije intervenirala niti je stavljala primjedbe tijekom ispitivanja.

Svjedok je demantirao da se Siviću nudilo rješavanja statusa umirovljenika ili da će ostvariti pravo zaštićenog svjedoka, već mu je po priznanju predloženo da će biti prepraćen na Županijski sud.

Na upit branitelja opt. Mirka Sivića, odvjetnika Selima Šabanovića, svjedok je naveo kako su se prilikom ispitivanja zasigurno pravile stanke, jer je bilo vidljivo da Sivić ima zdravstvenih problema, no sam nije tražio medicinsku pomoć. Svjedok je demantirao da su u prostoriju ulazile

druge osobe osim navedenih te da on nije uručivao dodatno rješenje o zadržavanju osumnjičenika, jer mu je rješenje uručeno prije roka od 24h, u protivnom bila bi počinjena postupovna povreda.

Svjedok se nije mogao sjetiti jesu li slijedom informacije koju im je pružio Sivić mogli identificirati žrtvu njegova postupanja, iako smatra da su stvarjivali podatke sa popisom nestalih osoba. Naveo je kako su Sivića provezli obližnjim kvartom kako bi im pokazao kuću i objekte u kojem se nalazila postrojba za posebne namjene.

SVJEDOK ŽELJKO KRPAN

Na upit ŽDO Osijek svjedok je naveo kako je nazočio ispitivanju tada osumnjičenog Sivića, zajedno sa policijskim službenicima, braniteljicom, kolegom iz državnog odvjetništva, pisaricom.

Očekivala se velika kriminalistička obrada pa je više zamjenika državnog odvjetništva angažirano na ovom predmetu, sačinjen je raspored i onog dana kada je ispitivan Sivić, kolega Kraljević i svjedok su nazočili ispitivanju.

Ispitivanje su vodila dva, svjedoku nepoznata policajca, trajalo je dugo, bilo je iscrpno. Sivić je odavao dojam osobe koja ima zdravstvenih problema, pa je stoga i ispitivanje trajalo dugo i polako. Sjeća se da je osumnjičeni imao vrećicu s lijekovima. Ne sjeća se primjedbi braniteljice osumnjičenog.

Svjedok demantira da je, za vrijeme dok je on bio u prostoriji, osumnjičeniku uručivano rješenje o naknadnom zadržavanju.

SVJEDOKINJA GORDANA GETOŠ MAGDIĆ

Svjedokinja je navela kako je opt. Sivića upoznala tijekom sudskog postupka za zločine počinjene u Osijeku.

Na upit ŽDO Osijek svjedokinja je navela da je tijekom jeseni 1991. godine radila u Centru za zbrinjavanje stradalnika i izbjeglica Domovinskog rata. Zbog učestalog granatiranja Osijeka stanovala je na više lokacija.

Zna gdje se nalazi Keršovanijeva ulica u Osijeku, a njezina aktivnost u Centru je bilo i zbrinjavanje jedne obitelji u kuću u navedenoj ulici. No od toga se odustalo jer kuća nije imala grijanje.

Do 1992. godine plaću joj je isplaćivao spomenuti Centar, a nakon toga Ministrastvo obrane.

Poznato joj je gdje se nalazi bivša tvornica tekstila „Mara-Osijek“, no nikada nije ulazila u istu.

Zamjenik ŽDO Osijek Miroslav Kraljević predložio je da se svjedokinji predoči iskaz opt. Sivića od 17. listopada 2006. godine, prilikom ispitivanja u PU Osječko-baranjskoj, na što je branitelj opt. Mirka Sivića uložio prigovor, iz razloga što je optuženi tijekom glavne rasprave povukao iskaz.

Predsjednik Vijeća donio je Rješenje kojim se **prijedlog zamjenika ŽDO Osijek odbija kao preuranjen**, no ostavlja mogućnost da se o ovom dokaznom prijedlogu odluči naknadno, tj. nakon ispitivanja optuženika.

SVJEDOKINJA DRAGICA POKOS

Svjedokinja je od listopada 1991. godine do 1995. bila braniteljica domovinskog rata, nakon čega je umirovljena. Krajem 1991. i početkom 1992. godine pripadala je ustrojstveno 3. gardijskoj brigadi te je radila u intendaturi. Od 8. prosinca 1991. do 20. srpnja 1992. odlukom zapovjednika VP HV-a obnašala je dužnosti u VP, a nakon toga vratila se u intendaturu.

Na upit branitelja opt. Mirka Sivića, odvjetnika Selima Šabanovića, svjedokinja je navela kako se po nekoliko anegdota prisjeća opt. Mirka Sivića, koji je radio kao mesar u kuhinji.

Pok. generala Basaraca upoznala je „Mari“. Iako je imala zadužen pištolj, nikada ga nije upotrebljavala, jer je ona bila „za ljubav, a ne za rat“, pa je stoga često bila novčano i stegovno kažnjena. Zajedno sa članovima saniteta sa svojom jedinicom boravila je u Cerni, ali su se nakon pada Vukovara vratili u „Maru“, da bi svjedokinja 8.12.1991. godine otišla u postrojbu VP-a.

Na upit ŽDO Osijek svjedokinja je navela kako se plaća u intendaturi djelila na način da bi netko u zapovjedništvu preuzeo novce u centru grada, da bi se potom vratili u „Maru“, predali zapovjedništvu novce i plaća se dijelila na ruke sukladno propisima. Pripadnici postrojbe su potpisivali potpisne liste te dobili isplatu u protuvrijednosti od 1000 DEM-a.

Dok je radila u VP, vezano uz isplatu plaće pripadnicima HV-a zna da je bilo puno nepravilnosti. One su se očitovale u tome da su se čak i na papirićima pojavljivala imena i prezimena pripadnika određene postrojbe. Ona je, kao vojni policajac, imala zadatak da prati tijek novca zbog učestalih uočenih nepravilnosti.

Prvi puta je opt. Sivića vidjela drugi dan po dolasku u „Maru“, a viđala ga je skoro svaki dan, obavezno na doručku i ručku, a ponekad bi poslijepodne igrali „belu“. Po mišljenju svjedokinje, opt. Sivić bi se nalazio u prostoru „Mare“ ili podrumu kada bi ga zatrebali.

Nakon što joj je zamjenik ŽDO Osijek predočio iskaz svjedoka Mate Zamulinskog, inače zapovjednika desetine intendature, u kojem isti navodi da opt. Sivić nije bio u postrojbi krajem rujna i početkom listopada 1991., svjedokinja je ostala pri svom iskazu da je optuženog viđala svakodnevno tijekom listopada sve do 8. prosinca.

Zamjenik ŽDO Osijek stavio je **primjedbu** na iskaz svjedokinje koji govori da je svakodnevno viđala opt. Mirka Sivića u prostorima „Mare“.

Dokazni prijedlozi

Zamjenik ŽDO Osijek, Miroslav Kraljević, predložio je da se u daljnjem tijeku dokaznog postupka pribavi od Zbornog područja Đakovo službeni podatak na kojem području je djelovala 3. gardijska brigada tijekom listopada i studenog 1991. godine., posebice intendantski vod logistike.

Branitelj opt. Mirka Sivića, odvjetnik Selim Šabanović, predložio je da se ispitaju Marko Leko, zapovjednik 1. bojne 3. gardijske brigade, te Dragutin Pocrnić, Željko Vrselja i Kata Repinac na okolnost je li opt. Sivić bio u Cerni.

Branitelj je također predočio sudskom Vijeću Tabelarni prikaz ubojstava općine Osijek od 1. srpnja 1991. godine do 9. rujna 1992., te je predložio da sudsko vijeće pribavi podatke od PU Osječko-baranjske.

Nakon vijećenja doneseno je **Rješenje** kojim je **odbijen prijedlog obrane** opt. Mirka Sivića za ispitivanje svjedoka kao nevažan, a prijedlog za pribavljanje podataka od PU **odbijun je kao neprikladan.**

Vijeće je donijelo Rješenje da će se pribaviti podatak sljednika Zbornog područja Đakovo o položaju intendature 3. gardijske brigade HV-a u vremenskom periodu od listopada do prosinca 1991. godine.

24. siječnja 2013. godine – izvanraspravno saslušanje svjedoka

Suđenje su pratili Miren Špek, promatrač Centra za mir, nenasije i ljudska prava Osijek, novinari pisanih medija, volonterke Odjela za podršku žrtvama i svjedocima na Županijskom sudu u Osijeku.

Kako na današnju glavnu raspravu zbog bolesti nije pristupio opt. Mirko Sivić, sudsko vijeće izvanraspravno je ispitalo sedam od deset pozvanih svjedoka.

Pozivu su se odazvali svjedoci Zita Šabanović, Željko Amšlinger, Smilja Marković, Zdenko Blašković, Josip Lucić, Zoran Sever Smrček i Dragan Sever Smrček, dok se svjedoci Esad Šabanović, Stjepan Marković i Stjepan Antolašić nisu odazvali.³

Većina svjedoka bila je frustrirana zbog ponovnog svjedočenja, jer su o istim činjenicama i saznanjima svjedočili u postupku K-rz-1/07 koji je pred Županijskim sudom u Zagrebu vođen protiv Branimira Glavaša i dr.

SVJEDOKINJA/OŠTEĆENICA ZITA ŠABANOVIĆ, supruga pok. Alije Šabanovića

Svjedokinja je izjavila da iz braka s Alijom Šabanovićem ima sina Danijela (rođen 1975.), koji je tijekom studenog i prosinca 1991. godine, nakon što su izmještene škole iz Osijeka, pohađao medicinsku školu u Rovinju. Ona je tijekom studenog boravila kod kume u Mađarskoj, a potom se uputila u Rovinj kod sina, da bi od 8. do 10. prosinca 1991. došla u Osijek.

Neposredno prije toga, 1. ili 2. prosinca, telefonom je zvala supruga, jer joj je trebao javiti ime i mjesto osobe u Rovinju kod koje bi se smjestila. Suprug joj se nije javio na telefon, iako su imali običaj da se telefonom čuju svaki dan. Navela je da je bila zabrinuta, tim više jer je znala da suprug ima dijagnostificiranih problema s krvnim tlakom.

Zbog toga je zvala susjede, obitelj Marković i susjeda Zdenka Blaškovića, da provale u stan i vide što se dogodilo. Oni su to i učinili i u stanu nisu zatekli Aliju.

Oko 10. prosinca, kada je ušla u stan, nije zatekla Aliju. Zatekla je sve na svom mjestu, pa se odmah uputila u II. policijsku postaju Osijek, a nestanak je prijavila i u lokalne novine, Glas

³ Svjedok Esad Šabanović nije pristupio iz zdravstvenih razloga, dok za svjedoke Stjepana Markovića i Stjepana Antolašića dostava poziva nije uredno izvršena.

Slavonije. Od susjeda, sada pok. Grošelja, tadašnjeg načelnika SIS-a, također je zatražila pomoć. Do danas nije dobila povratnu informaciju o prijavljenom nestanku supruga.

Na upit zamjenika ŽDO Osijek, Miroslava Kraljevića, svjedokinja je rekla da je od susjeda saznala da su večer prije no što joj se suprug nije javio na telefon, njega tražila dvojica uniformiranih muškaraca. Potom su krenuli u podrum u kojem su se nalazili ostali susjedi kako bi se raspitivali gdje se Alija nalazi.

Svjedokinja je također navela kako je pok. Alija imao sina iz prvog braka, Sašu (rođen 1968.), koji je živio s njima dok nije završio srednju vojnu školu u Zagrebu. U kritično vrijeme je živio i radio kao „građansko lice u JNA“, u Beogradu. Posljednji put ga je vidjela u svibnju 1991. godine.

Majka Alije Šabanovića je bila Srпкиnja, a otac Makedonac, zbog čega je isti u radnom okruženju trpio sitna podbadanja, ali je svjedokinja naglasila da sve to nije imalo veze sa sumnjom da je pok. Alija surađivao s neprijateljem, kako su neki govorili.

Na upit člana sudskog vijeća, suca Miroslava Rošca, svjedokinja je rekla da je obavijest o tome da su supruga odvela dvojica uniformiranih muškaraca prenio susjed Zdenko Blašković, a da je upravo susjed Stjepan Marković prepoznao jednog od njih, jer mu je Stjepan predavao u Elektro-metalskom školskom centru u Osijeku.

Po završetku iskaza, svjedokinji-oštećenici sudsko vijeće je predložilo da postavi imovinsko-pravni zahtjev.

Stranke nisu imale primjedbi na ovaj iskaz.

SVJEDOK ŽELJKO AMŠLINGER

Svjedok je izjavio da ne poznaje okrivljenog Mirka Sivića, no da mu je ime poznato.

Svjedok je rekao da je bio uključen u obranu Republike Hrvatske od svibnja do prosinca 1991. godine. Do ispitivanja pred vijećem Županijskog suda u Zagrebu 2008. godine bio je uvjeren da je pripadao jednoj ili više obavještajnih zajednica, no iz vojnih podataka je proizašlo da je bio pripadnik 106. brigade HV-a.

Njegov nadređeni bio je Ivan Krnjak. Kasnije je ustrojstveno pripao Uskočkoj satniji, gdje je bio logističar.

Na upit zamjenika ŽDO Osijek, Miroslava Kraljevića, svjedok je rekao da je, u sklopu posljednjeg posla, snabdijevao postrojbu tehničkim sredstvima, higijenom, odjećom.

Postrojba je imala baze u Sarajevskoj ulici, Dubrovačkoj ulici, osnovnoj školi u Divaltovoj ulici te u kući Mile Gojića, kojeg je svjedok inače poznao, a koji je napustio svoju kuću.

Svjedok je znao po nekoliko puta tjedno obilaziti navedene lokacije. Zapovjednici su bili pok. Vlado Frketić (Sarajevska), Matija Horvat (Dubrovačka), Zlosa (osnovna škola u Divaltovoj) i Getoš (u kući Mile Gojića), s opaskom da je do presude Branimiru Glavašu smatrao da je Gordana Getoš bila zapovjednik IV. voda, ali se iznenadio kad je kasnije iz podataka objavljenih na internetu shvatio da nije.

Nju je smatrao zapovjednikom postrojbe u kući Mile Gojića, jer su u zapovjedništvo u Školskoj ulici dolazili samo zapovjednici SUS-a, a tamo je nju znao često susretati.

Po nalogu Ivana Krnjaka odabirao je lokacije za smještaj članova postrojbe. To je radio tako što je „izuzimao“ napuštene kuće. To je bio jedan od kriterija, dok je drugi kriterij bio da kuća, zbog sigurnosti vojnika, mora imati podrum.

Podrum u bivšoj kući Mile Gojića sastojao se od jedne velike i jedne manje prostorije te hodnika iz kojeg se u njih ulazilo. 90% pripadnika postrojbe koja se nalazila u ovoj kući. Za razliku od drugih lokacija, nakojima se ugodno osjećao, jer bi ga lijepo primili, ovdje se osjećao neugodno. Nekoliko puta čak mu je i zabranjeno da prilazi određenim prostorijama u kući. Prisutni pripadnici postrojbe onemogućavali su ga da ulazi u neke prostorije. Od pripadnika postrojbe poznavao je jedino Sinišu Maka i Gordanu Getoš.

Nadalje je rekao da je nakon pokušaja rušenja mosta kod Batine ušao u sukob s Ivanom Krnjakom, koji ga je optužio da je Manolićev čovjek. To je i bio razlog zbog kojeg je svjedok napustio SUS.

SUS je sudjelovao u akciji Tenjski Antunovac, ali to mu je poznato samo iz priča. U toj akciji je zarobljen poručnik JNA.

Na upit branitelja okr. Mirka Sivića, odvjetnika Radana Kovača, svjedok je rekao da je SUS imao više od stotinu pripadnika te da je formiran početkom prosinca 1991. ili siječnja 1992. godine. Skoro svi pripadnici postrojbe su sudjelovali u akciji Batinski most, izuzev voda za koji je mislio da mu je na čelu Gordana Getoš.

On nije nazočio sastancima zapovjednika satnije sa zapovjednicima vodova. Nije čuo za bilo kakvo djelovanje ove satnije vezane za odvoženje civila srpske nacionalnosti.

SVJEDOKINJA SMILJA MARKOVIĆ

Svjedokinja je susjeda obitelji Šabanović. U podrumu je za vrijeme granatiranja nešto više saznala o pokojnom Aliji Šabanoviću, tj. da mu je supruga u Mađarskoj, a sin u Rovinju.

Na upit zamjenika ŽDO Osijek, Miroslava Kraljevića, svjedokinja je iskazala kako je Alija znao prenoćiti u podrumu, a ujutro bi odlazio na posao. Po njega bi, svako jutro oko šest sati, dolazio kamiončić tvrtke „Gradnja“.

Dan prije nego je shvatila da Alija ne dolazi u podrum, po njega su, u poslijepodnevnim satima, došle tri osobe. O tome nije mogla iskazivati sa sigurnošću, jer joj više nije poznato da li se o tome pričalo u podrumu ili je to sama vidjela kroz prozor. Nakon što su ga te osobe tražile, više nije vidjela Aliju u podrumu zgrade.

Na upit člana sudskog vijeća, suca Miroslava Rošca, svjedokinja je iskazala kako nije prepoznala niti jednu osobu koja je došla po Aliju Šabanovića, no zna da su bili u maskirnim odorama i da su na glavama imali crne kape. Netko od susjeda je objasnio Aliji da su ga tražili. Tu je noć spavao u podrumu, a nakon toga ga nije vidjela.

SVJEDOK ZDENKO BLAŠKOVIĆ

Svjedok je susjed obitelji Šabanović. Živi na prvom katu stambene zgrade u kojoj su živjeli Šabanovići.

U jutro je pripremao kavu te je kroz prozor, na parkiralištu ispred zgrade, vidio parkirani kombi „Gradnje“ koji je, kao i inače, dolazio po Aliju. Uz kombi je na parkiralištu zapazio i tamni, „finiji“ automobil u kojem su bila dvojica ili trojica muškaraca u sakoima i kravatama. Kombi je nakon nekog vremena napustio parkiralište, a pok. Alija je ušao u tamniji automobil. Tada ga je posljednji put vidio.

Rekao je da je istina da ga je zvala supruga pok. Alije i da je tražila da provjere što se događa. Rekla im je da, ako misle da se nešto događa, zajedno s drugim susjedima provali u stan. On i susjed Stjepan Marković su to i učinili. U stanu nisu zatekli Aliju Šabanovića.

Na upit zamjenika ŽDO Osijek, Miroslava Kraljevića, svjedok je rekao da je stariji sin pok. Alije Šabanovića neko vrijeme živio u Beogradu, a radio je na vojnom aerodromu.

SVJEDOK JOSIP LUCIĆ

Svjedok je vozač u tvrtki „Gradnja“. Dolazio je po pok. Aliju svaki dan, jer je Alija inače bio šef voznog parka u „Gradnji“. Kritičnog dana, negdje oko 5,30 ili 6,30 ujutro, došao je po Aliju. Popeo se na četvrti kat, pozovnio, a nakon što se nitko pojavio, otišao je na posao.

Na upit zamjenika ŽDO Osijek, Miroslava Kraljevića, svjedok je rekao kako nije dobro poznao pok. Aliju, no za suradnju s neprijateljem nije čuo. Želio je da se sve smiri, da Hrvatska ostane u Jugoslaviji. Znao je da stariji sin pok. Alije neko vrijeme živi u Beogradu.

SVJEDOK ZORAN SEVER SMRČEK

Svjedok je govorio o sudjelovanju u akciji „Tenjski Antunovac“. Misli da je akcija započela istog dana kada je pao Tenjski Antunovac, ali to nije mogao tvrditi sa sigurnošću. U akciji je bio i Ivica Krnjak. U toj je akciji zarobljen jedan pripadnik JNA, po činu kapetan. Matija Horvat je, po mišljenju svjedoka, tek poslije Nove godine (1992.) otišao sa svojih četiri do pet vojnika u Dubrovačku ulicu u Osijeku. Svjedok je rekao da nije čuo za četvrti vod SUS-a.

SVJEDOK DRAGAN SEVER SMRČEK

Svjedok je iskazivo isto kao i Zoran Smrček.

Stranke nisu imale primjedbi niti na jedan iskaz na današnjem izvanraspravnom saslušanju.

Nakon ispitivanja posljednjeg svjedoka, vijeće je rješenjem završilo s izvanraspravnim ispitivanjem te je zakazalo nastavak glavne rasprave za dan **22. veljače 2013. godine**.

22. veljače 2013. godine – otvaranje glavne rasprave, izjašnjavanje o krivnji, dokazni postupak
--

Suđenje su pratili Veselinka Kastratović i Miren Špek, promatrači Centra za mir, nenasije i ljudska prava Osijek, novinarka Večernjeg lista - dopisništvo Osijek, stručna suradnica Odjela za podršku žrtvama i svjedocima Županijskog suda u Osijeku

Nakon što je **predsjednik Vijeća** objavio predmet glavne rasprave i sastav vijeća, konstatirano je kako je od posljednje glavne rasprave prošlo više od dva mjeseca, tj. ispunjeni su zakonski uvjeti

da glavna rasprava krene ispočetka. Posljednje ročište glavne rasprave održano je 29. studenoga 2012. godine.⁴

Sastav Vijeća ostao je neizmjenjen.

Nakon što je Sudsko vijeće utvrdilo identitet optuženog, a zamjenik županijskog državnog odvjetnika iz Osijeka pročitao optužnicu K-DO-2/11 od 27. listopada 2011. godine, **optuženik** je upitan sukladno članku 320. ZKP-a je li razumio optužnicu, na što je izjavio da **se ne smatra krivim**.

Na današnju glavnu raspravu odazvao se svjedok Stjepan Marković, dok za svjedoka Stjepana Antolašića dostava poziva nije bila uredna.⁵

DOKAZNI POSTUPAK

SVJEDOK STJEPAN MARKOVIĆ

Svjedok je nekadašnji profesor na Elektrometalskoj srednjoj školi u Osijeku, danas umirovljenik.

Rekao je da je poznao pokojnog Aliju Šabanovića, bili su sustanari, s tim da je svjedok u istu zgradu došao neposredno prije svjedoka, 1977./1978. godine. Pokojni je imao sina sa Zitom Šabanović, za kojeg svjedok zna da je u inkriminirano vrijeme bio operiran. Nije siguran je li Alija Šabanović iz prvog braka imao kćer ili sina.

Svjedok je potvrdio da je istina da je supruga pok. Alije Šabanovića zvala iz Mađarske kako bi sustanari pogledali stan te vidjeli je li i gdje je Alija, jer se isti nije javljao supruzi već nekoliko dana. Ulaskom u stan nisu zatekli ništa, osim TV-a na pretpaljenju, šalicu kave, nenamješten krevet...

Na upit zamjenika Županijskog državnog odvjetništva iz Osijeka, Miroslava Kraljevića, svjedok je opovrgnuo kako je od trojice uniformiranih muškaraca prepoznao jednog svog učenika. Smatra da su mnogi pripadnici HV-a u to vrijeme bili njegovi bivši učenici, ali da tako što on nikada nije rekao Ziti Šabanović, pa ne razumije odakle joj ta informacija. Također, svjedok je naveo kako je tijekom prijepodneva bio na radnom mjestu u školi, u sklopu radne obveze, pa nije u cjelosti mogao znati tko je tražio pok. Aliju.

Na upit branitelja opt. Sivića, odvjetnika Selima Šabanovića, svjedok je opisao pokojnog Aliju, navodeći kako je navedeni imao brkove, bio je tamnije puti i mršave građe, a radio je kao šef mehanizacije. Svjedok i pokojni Alija Šabanović nisu se posjećivali, no često bi zajedno napuštali zgradu na putu za posao, s tim da je po pokojnog Aliju dolazio kombi ili slično vozilo.

---

⁴ Optuženi Mirko Sivić zbog bolesti nije došao na glavnu raspravu 24. siječnja 2013. godine pa je Vijeće izvanraspravno saslušalo svjedoke Zitu Šabanović, Željka Amšlingera, Smilju Marković, Zdenka Blaškovića, Josipa Lucića, Zorana Sever Smrčeka i Dragana Sever Smrčeka.

⁵ Na glavnu raspravu 24. siječnja 2013. godine bio je pozvan kao svjedok i brat pokojnog Alije Šabanovića, Esad Šabanović, no na današnju glavnu raspravu nije pozvan.

Život u zgradi za vrijeme ratnog stanja bio je dobro organiziran. Sam pok. Alija je uz pomoć mehanizacije iz poduzeća pomogao da se nanese zemlja na prozore podruma, a stanari su donijeli i peć za grijanje i kuhanje. Tamo su i spavali, a pored svjedoka je često znao spavati i sam pok. Alija Šabanović.

Jednom prilikom u podrumu, na upit ostalih sustanara, pok. Alija je pokazivao domovnicu u kojoj jasno stoji da je on hrvatske nacionalnosti.

Svjedok je propisno upozoren, a na njegov iskaz stranke nisu imale primjedbi.

Stranke su se suglasile da se pročitaju zapisnici o svjedočenju svjedokinje-oštećenice Zite Šabanović, svjedokinje Smilje Marković te svjedoka Željka Amšlingera, Zdenka Blaškovića, Josipa Lucića, Zorana Severa Smrčeka i Dragana Severa Smrčeka. Isti svjedoci iskazivali su 24. siječnja 2013. godine.

Predsjednik Vijeća konstatirao je kako nije zaprimljen odgovor Ministarstva obrane RH u svezi pribavljanja podataka o stacioniranju intendature 3. Gardijske brigade u inkriminiranom razdoblju.

U nastavku se odlučivalo o dokaznim prijedlozima pa je tako Vijeće prihvatilo dokazni prijedlog da se u nastavku dokaznog postupka ispita svjedok Stjepan Antološić.

Prihvatilo je prijedlog obrane da se što prije pribavi potvrda o smrti svjedoka Vlade Frketića, kako bi se što prije pristupilo čitanju zapisnika o svjedočenju.

U daljnjem tijeku dokaznog postupka priklopit će se ovom sudskom spisu spis Kir-1109/06. te će se dopuniti dopis prema MORH-u – središnjem Vojnom arhivu Zagreb (za Zbornu područje Đakovo o smještaju intendature tijekom listopada i studenog 1991.godine), na prijedlog zamjenika državnog odvjetnika u Osijeku.

Temeljem članka 322. st. 4. t. 3. ZKP-a Vijeće je, kao neprikladan, odbilo dokazni prijedlog obrane da se kao svjedok ispita sudac Mario Kovač.⁶

Temeljem članka 322. st. 4. t. 2. ZKP-a Vijeće je, kao nevažan, odbio dokazni prijedlog obrane da se u nastavku dokaznog postupka ispituju dr. Gašparović, zapovjednik Bagarić, Tabak, Vrselja, Matija Horvat i Esad Šabanović.⁷

Nastavak glavne rasprave zakazan je za **12. ožujka 2013. godine.**

---

⁶ Na okolnost dijela iskaza svjedokinje Branke Paprić u kojem je ona spomenula se optuženiku nudio status zaštićenog svjedoka. Inače, predloženi svjedok je bio istražni sudac kada je opt. Mirko Sivić s braniteljicom pristupio iskazivanju nakon policijskog ispitivanja.

⁷ Dr. Gašparović je pratio zdravstveno stanje opt. Mirka Sivića za vrijeme njegovog boravka u zatvorskoj bolnici u Zagrebu, a predložen je na okolnost ograničene mogućnosti davanja iskaza prilikom ispitivanja 17. listopada. Bagarić, Tabak i Vrselja predloženi su kao zapovjednici na okolnost vojne djelatnosti optuženog, a Matija Horvat na okolnost da se i njemu nudio status zaštićenog svjedoka.

12. ožujka 2013. godine – nastavak dokaznog postupka

Suđenje su pratili Veselinka Kastratović i Miren Špek, promatrači Centra za mir, nenasije i ljudska prava Osijek, novinarka Večernjeg lista - dopisništvo Osijek, novinarka Glasa Slavonije

Na današnju glavnu raspravu nije se odazvao pozvani svjedok Stjepan Antolašić. Uredno je pozvan, no nije opravdao nedolazak.

Uslijedio je nastavak dokaznog postupka u kojem su izvođeni materijalni dokazi.

Predsjednik vijeća pročitao je dopis Ministarstva obrane RH, Glavnog tajništva, Sektora za pravne i upravne poslove od 5. ožujka 2013. godine, a u privitku je Izvješće Službe za opće poslove, pripremu i izradu akata, Središnjeg vojnog arhiva od 28. veljače 2013. godine.

Uvidom u zaprimljenu arhivsku građu 3. brigade HV-a, Zapovjedništva operativne grupe Vukovar-Vinkovci-Županja, Operativne zone Osijek, te Glavnog stožera HV-a nastalu tijekom 1991. godine, Vijeće nije pronašlo dokument iz kojeg bi bilo jasno vidljivo gdje se i u kojem vremenskom periodu nalazila „Itendatura 3.gardijske brigade HV-a“.

Branitelj opt. Mirka Sivića, odvjetnik Selim Šabanović, predložio je da se današnja glavna rasprava odgodi, jer optuženi Mirko Sivić trpi jake bolove te da mu je teško pratiti raspravu.

Nakon intervencije predsjednika sudskog vijeća i člana vijeća, optuženi je izjavio da će izdržati nastavak rasprave, s obzirom da će ista trajati oko pola sata.

Branitelji opt. Mirka Sivića, odvjetnici Selim Šabanović i Radan Kovač, predložili su da se donese rješenje o izdavanju zapisnika o ispitivanju okrivljenika od 17., 18. i 19. listopada 2006. godine.⁸

Branitelj opt. Mirka Sivića, odvjetnik Selim Šabanović, obrazložio je prijedlog obrane da se zapisnici o ispitivanju optuženog izdvoje iz sudskog spisa. Naveo je kako nije sporno da je opt. Sivić pozvan 16. listopada na ispitivanje, no sporni su 17., 18. i 19. listopada 2006. godine.

Dana 4. prosinca 2006. godine istražni sudac primio je dopis optuženog Sivića na 12 stranica u kojem se upućuje na sumnje da je iskaz navednih dana dat protivno njegovoj volji.

Branitelj je rekao da Sivić nije upozoren da ima pravo na branitelja, da nije bio upoznat u kojem se statusu ispituje, tj. da Sivić bio obmanut. Uz sve navedeno, Sivić je tada bio i u teškom fizičkom i psihičkom stanju.

Zamjenik ŽDO Osijek, Miroslav Kraljević, predložio je da se prijedlog obrane odbije kao nesnovan te je naglasio je da je opt. Mirko Sivić u trenutku davanja svog iskaza, odnosno izjave o tome što zna o kaznenim djelima u svojstvu građanina, nije bio obmanut. Naime, nesporno je utvrđeno da je isti pristupio u prostor PU Osijek dana 16. listopada 2006. godine u 8,30 sati, a da je tog istog dana oko 22,00 sata bio uhićen. Policijski službenici nisu ovlašteni da bilo kojoj osobi, pa i osumnjičeniku, osiguravaju svojstvo zaštićenog svjedoka.

Prema mišljenju zamjenika ŽDO Osijek takvo svojstvo je mogao dobiti tek u slučaju kada bi učinio izvjesnim da će zbog njegovog iskazivanja biti ugrožena njegova osobna sigurnost ili sigurnost članova njegove uže obitelji. No takvo svojstvo može ustanoviti samo istražni sudac, i to na zahtjev ovlaštenog tužitelja.

Izvjesno je da je opt. Sivić priznao kazneno djelo 18. listopada 2006. godine, u nazočnosti svoje braniteljice. Od 16. listopada u 22,00 sata nad njim se provodila kriminalistička obrada, jer su

⁸ Dana 17. listopada Mirko Sivić ispitan je od strane policijskih službenika u PU osječko-baranjskoj, a 18. i 19. listopada kod istražnog suca Županijskog suda u Osijeku.

postojale osnovane sumnje za počinjenje kaznenog djela. Smatra da je tako i vidljivo iz zapisnika o ispitivanju osumnjičenika od 17. listopada 2006., u kojem je na str. 2. vidljivo je da je opt. Sivić upozoren sukladno odredbama čl. 225. st. 2. ZKP-a, pa nije riječ o obmani.

Zamjenik ŽDO Osijek također je naveo da je prijedlog branitelja kontradiktoran, jer se prvo navodi da je osumnjičeniku već prilikom prvog dolaska u PU dana 16. listopada u 8,30 bilo nužno dati upozorenja u smislu čl. 225. st. 2. ZKP-a, a potom se naglašava da je osumnjičeniku nuđen status zaštićenog svjedoka. Imajući u vidu zakonske odredbe o mogućnostima ostvarenja svojstva zaštićenog svjedoka i statusa osumnjičenika, ove dvije tvrdnje su u potpunoj kontradikciji.

Nakon vijećanja, Sudsko vijeće je donjelo **Rješenje kojim je odbijen prijedlog branitelja opt. Mirka Sivića**. Na navedeno Rješenje stranke imaju pravo na posebnu žalbu.

Zapisnici tako ostaju dio dokaznog materijala koji će se vrednovati prilikom donošenja presude.⁹

---

⁹ U obrazloženju optužnice ŽDO-a u Osijeku K-DO-2/11 od 16. travnja 2007. godine navedeno je da je okrivljeni Mirko Sivić ispitivan u policiji **17. listopada 2006. godine**. Rekao je da je do početka rata radio u poduzeću „Belje“ kao mesar, a uslijed ratnih okolnosti 1991. godine evakuirao se iz Jagodnjaka u Bektince te je pristupio postrojbi ZNG-a u tvornici „Mara“ – Osijek, gdje je raspoređen u intendantsko odjeljenje 1. bojne 3. gardijske brigade. U jesen 1991. u gore navedeno poduzeće došla je osoba koja se predstavila kao Goca iz Zbornog područja, te mu je u prisutnosti njegovog zapovjednika Mate Zamolinskog objasnila da se formira jedna postrojba za posebne namjene, da je ona u zapovjedništvu njegove bojne za njega dobila suglasnost da može napustiti tu svoju matičnu jedinicu i prijeći u ovu koja se formira, ukoliko on to želi, a govorila mu je i za određene beneficije koje će imati kao pripadnik te postrojbe. On je uz odobrenje Zamolinskog prihvatio njen prijedlog i odmah se s Gocom odvezao u jednu kuću koja je bila baza za grupu pripadnika te postrojbe. Bili su smješteni u podrumskom prostoru te kuće koja se nalazila u jednoj ulici ne tako daleko od Policijske uprave. Goca ga je upoznala s ostalim pripadnicima grupe koji su već bili tamo. Pravilo je bilo da smiju znati samo svoje nadimke pa je tako upoznao osobu po nadimcima Tićo i Buše, više se ne sjeća nadimka treće osobe, dok je kasnije u tu grupu pristupio i njegov poznanik Josip Zdravčević zvan Jole i Ustaša. Goca im je rekla da im je ona jedina veza sa Zbornim područjem, da će oni sve zapovjedi i zadaće dobivati izravno od nje, a ako nje nema, mogu se obraćati Bušeu. Sivić tada nije imao saznanja od koga Goca dobiva zapovjedi, ali je tijekom 1992. godine, kada se već vratio u svoju matičnu 3. gardijsku brigadu, doznao da je Goca kći Andrije Getoša i da je, dok je on bio u toj njezinoj jedinici, ona istovremeno bila i tajnica Branimira Glavaša. Kod dolaska u bazu, Goca mu je rekla ukoliko se ima potrebe ići u grad, da se mora javiti njoj, Tići ili Bušeu te da se izlazi samo u pratnji. Tićo ga je jednom prilikom vodio obitelji crvenim „Yugom“ bez reg. oznaka, koji je uglavnom bio parkiran pred bazom, a koje su koristili i Tićo i Buše. Nekoliko dana nakon dolaska u bazu došla je Goca i pričala s Bušoom, da bi on kasnije rekao Siviću kako se ima pripremiti, jer da će uskoro morati položiti ispit da bi se vidjelo zaslužuje li daljnji ostanak u postrojbi.

Sutradan u večernjim satima Buše mu je rekao da se spremi. Pred bazu je stigao jedan bijeli kombi te su se njih dvojica, uz nepoznatog vozača, odvezli do Dubrovačke ulice. Putem mu je Buše rekao da treba „koknuti“ jednog starog, koji je antidržavni element. Kuća do koje su došli u Dubrovačkoj ulici bila je prizemnica, kroz kolni ulaz zatvoren dvokrilnim vratima od metala i stakla, ulazilo se u tzv. ajnfort, kroz njega u dvorište, gdje se izlaskom na dvorište s desne strane u obliku slova L nalazio drugi krak kuće u kojem su se nalazile dvije prostorije. U prvoj prostoriji se nalazio stražar koji im je otvorio vrata druge prostorije, a u toj prostoriji su zatekli (na stolicama) muškarca i ženu starosti oko 50 godina. Muškarcu su ruke bile vezane na leđima, zavezane ljepljivom trakom, dok žena nije bila vezana. Muškarca su uzeli i povelili van, a dok su to radili, žena ih je uhvatila i pala na pod, pa su muškarca izveli i smjestili u kombi. Nakon kraće vožnje našli su se na obali rijeke Drove između zgrada u kojoj se nalazio „Caritas“ i jednog igrališta. On i Buše su izveli muškarca iz kombija. Buše je tog muškarca postavio licem prema Dravi, repetirao pištolj i dao ga Siviću uz naredbu da puca. Sivić je usmjerio pištolj u pravcu gornjeg dijela leđa tog muškarca, povukao okidač, ali nije došlo do opaljenja, pa je Buše otklonio zastoj, ponovno mu dao pištolj i naredio da puca. On je pucao u gornji dio leđa tog muškarca, vidio je da je ovaj ipak ostao stajati, ali nagnut gornjim dijelom tijela prema naprijed. Tada mu je Buše uzeo pištolj iz ruke i još dva puta pucao te ga nogom gurnuo prema Dravi. Kad su se vratili u bazu, Goca je Bušea pitala kako je prošlo, a on je odgovorio dobro uz popravni. Sutradan mu je Buše dao zdravstvenu iskaznicu koju je oduzeo tom

Nastavak glavne rasprave nije zakazan, već će se stranke o tome obavjestiti pismenim putem.

20. siječnja 2014. godine – izvanraspravno saslušanje svjedoka

Suđenje su pratili Veselinka Kastratović i Miren Špek, promatrači Centra za mir, nenasije i ljudska prava Osijek, novinari pisanih medija

Sudsko vijeće zaprimilo je (prije početka glavne rasprave) podnesak branitelja opt. Mirka Sivića, odvjetnika Selima Šabanovića, u kojem imenovani moli odgodu glavne rasprave opravdavajući zahtjev lošim zdravstvenim stanjem svoga branjenika.¹⁰

nepoznatom muškarcu i naredio mu da ju zapali na roštilju koji se nalazio na otvorenoj terasi njihove baze, pri čemu on nije mogao otkriti identitet te osobe, jer ga je Buše kontrolirao. Nekoliko dana poslije vidio je da i Tićo na roštilju pali iskaznice.

Dan nakon njega i Jole je s Bušecom otišao na „testiranje“, on nije znao o čemu se radi, ali se po naknadnom ponašanju Jole zaključio da se te večeri nešto čudno dogodilo. Goca je sutradan pitala što se dogodilo, a Buše je odgovorio da se taj koga je Jole pucao ranije bacio u vodu, a Jole se opravdavao da mu je ruka zadržala. Goca je rekla da je taj čovjek sada u bolnici i da ga čuva policija, a nekoliko dana poslije tog događaja, Goca je u bazu donijela papirić, dala ga Bušeu i rekla mu da su to pitanja na koja trebaju dobiti odgovore. Kad je ona otišla, Buše je rekao Siviću da pođu do one kuće u Dubrovačkoj ulici, da idu ispitati tipa koji je zatajio da ima sina u JNA. Kada su došli, na stolici je sjedio njemu nepoznat čovjek ruku vezanih ljepljivom trakom na leđima. U razgovoru s tim čovjekom saznao je da se on tog dana spremao na posao i izašao iz kuće te da su ga tu dočekale nepoznate osobe, ugurale u vozilo i dovezle u tu kuću gdje se sada nalazi. Buše je oslobodio ruke tom čovjeku i ispitivao ga o sinu koji je bio u JNA te o posjedovanju radio-stanice, a nakon toga ga je rukama (šakama) tukao i naredio Siviću da ga tuče, ali taj je čovjek negirao sve optužbe. To je trajalo desetak minuta, nakon toga je ušla Goca kojoj su objasnili da taj čovjek negira optužbe, da govori da je častan. Rekla im je neka se vrate u bazu, da će ona ići po daljnje instrukcije. Osim ta dva slučaja Sivić je jednom prilikom morao otići u Ulicu Zelenu polje (Osijek), s „Yugom“ dovesti tu osobu u Dubrovačku ulicu. No tom prilikom su naišli na zatvorenu kuću na Zelenom polju. U razgovoru s Tićom i Bušecom saznao je da je bilo više sličnih grupa za posebne namjene, čiji pripadnici ne smiju znati jedni za druge. Dok je boravio u ovoj postrojbi, jednom je prilikom Goca dovela osobu koju je predstavila kao satnika Ivicu Krnjaka te je bilo govora o odlasku njihove postrojbe u oslobađanje Antunovca. U tu ih je akciju Krnjak i odveo, ali se od te akcije odustalo. Ovu postrojbu su Jole i Sivić odlučili napustiti iznenada, jer je on smatrao da je u nju samovoljno ušao i da tako može i izaći. Tramvajem su se odvezli do poduzeća „Mara“.

Okrivljeni je nadalje kod dovođenja istražnom sucu **18. listopada 2006. godine** iskazao da ostaje kod obrane dane u policiji. Svojoj obrani dodao je da nije vidio u koji dio tijela Buše puca tom čovjeku koga su doveli na likvidaciju do Drave. Opisujući oružje iz kojeg su pucali rekao je da je to bio pištolj koji je s gornje strane imao horizontalno položen plastični okrugli okvir. Također je dodao da je uz njega, Tiću, Bušea i Joleta, s njima u grupi bio i jedan nadimkom Crni. Inače se nije slagao s metodama kojim se morao služiti dok je bio pripadnik grupe, ali se bojavao otvoreno usprotiviti, jer je mislio da će biti likvidiran.

Na ispitivanju kod istražnog suca **19. listopada 2006. godine** dodao je svojoj obrani da nije gledao u čovjeka u koga je na obali Drave pucao, a kako taj čovjek nije pao, on je u uvjerenju da ga uopće nije pogodio.

Dana 9. veljače 2007. godine, ponovno ispitan kod istražnog suca, Mirko Sivić izjavio je da povlači sve svoje do tada dane obrane, onu iz policije i onu/e kod istražnog suca, jer je obrana u policiji jednim dijelom od njega iznuđena iskorištavanjem njegovog teškog zdravstvenog stanja.

¹⁰ U podnesku je priložena i medicinska dokumentacija – potvrda liječnika primarne zdravstvene zaštite dr. Emanuele Ivković.

Drugi branitelj opt. Sivića, odvjetnik Radan Kovač, suglasio se s izvanraspravnim ispitivanjem za danas pozvanog svjedoka Stjepana Antolašića.

SVJEDOK STJEPAN ANTOLAŠIĆ ¹¹

Svjedok je ostao pri iskazu iz istrage¹² te dodao kako ne poznaje opt. Mirka Sivića. Svjedok je potvrdio navode iz prijašnjih iskaza kako je odlukom ministra obrane RH postavljen za načelnika Obavještajnog odjela zone Osijek (u daljenjem tekstu OO) s ciljem da se postavi vojno-obavještajni sustav. Neposredno prije toga bio je pripadnik HV-a u Zadru.

Po dolasku u Osijek je posjetio prostor koji je dobio za djelovanje OO-a, a kojom prilikom je u njima zatekao braću Krnjak te još nekoliko osoba. Braću Ivicu i Željka Krnjaka poznavao je od ranije, jer su svi iz istog sela, a i u rodu su. Zaključivši da ne može računati na njih, zahtijevao je da se isti uklone iz prostorija, ali ne zna na koju su se kasnije lokaciju isti izmjestili. On je nastavio s djelovanjem u OO-u.

Sedam do deset dana nakon dolaska u Osijek svjedoku je pristupio zapovjednik Operativne zone Osijek Karl Gorinšek navodeći da će ustrojiti diverzantsku postrojbu i na čelo postaviti Ivicu Krnjaka. Ivica Krnjak bio u djelatnoj službi JNA i pripadao je „Niškim specijalcima“, pa je po mišljenju svjedoka on bio dobar odabir. Ne zna kako je ona dobila ime Samostalna uskočka bojna.

---

¹¹ Svjedok Stjepan Antolašić iskazivao je i pred Županijskim sudom u Zagrebu 9. prosinca 2008. godine u predmetu ratnog zločina protiv opt. Branimira Glavaša i dr.

¹² Ispitan tijekom istrage u dva navrata 3. studenog 2006. i 23. veljače 2007. svjedok **Stjepan Antolašić** je izjavio da je od 14. studenog 1991. pa do 1999. bio načelnik Vojno-obavještajne službe pri Operativnoj zoni Osijek, a da je tu službu on i ustrojio. Zapovijed je dobio od generala Špegelja, a u vrijeme njegovog dolaska u Osijeku je postojala Sigurnosna informativna služba, tzv. SIS. Operativnom zonom u to vrijeme je zapovijedao Karl Gorinšek, a u zapovjedništvu je zatekao jednu skupinu okupljenu oko okr. Ivica Krnjaka. Procijenio je da mu niti jedna od tih osoba, izuzev Mile Nekića, ne odgovara za formiranje vojnoobavještajne službe, te je od svih zatečenih osoba zatražio da isprazne prostorije koje su bile namijenjene službi koju je trebao formirati, što je od strane tih osoba, kao i Ivica Krnjaka, prihvaćeno uz negodovanje. Gordanu Getoš-Magdić je sretao u zapovjedništvu Operativne zone. Nije mu poznat status koji je ona u Hrvatskoj vojsci imala, ali mu je poznato da je sudjelovala u diverzantskoj skupini koja je vršila vojna djelovanja prema okupiranom selu Antunovac te mu je poznato da je ona bila voditeljica ove skupine. To je zapamtio naročito stoga što se radilo o ženi te je vidio jednom prilikom da je ona postrojila 10 pripadnika ove diverzantske skupine u holu zgrade sadašnje županije. Nosila je odoru i imala je naoružanje. Ivicu Krnjaka poznaje duži niz godina budući su jedan i drugi rođeni u istom selu, zna da je bio podoficir u JNA, da je bio padobranac, nakon čega je napustio JNA te da je osuđen zbog terorizma na 12 godina zatvora, a također je za vrijeme dok je i sam služio u JNA čuo od jednog podoficira Srbina da je slučaj terorizma Ivici Krnjaku bio namješten. Od zapovjednika operativne zone Karla Gorinšeka saznao je da se formira jedna jedinica kojom će zapovijedati Ivica Krnjak, a namjena te jedinice bile su diverzantske djelatnosti. Sjeća se da je somborska skupina bila iz ove postrojbe. Nije mu poznato gdje je bilo sjedište Samostalne uskočke satnije, za Keršovanijevu ulicu u Osijeku ne zna po imenu gdje se nalazi, ali navodi kako je jednom prilikom zajedno sa Krnjakom, Gordanom Getoš-Magdić i još jednom nepoznatom osobom bio u jednoj praznoj kući, koja je bila interesantna za smještaj izviđačke postrojbe. Radilo se o većoj kući sa podrumom, a nakon što mu je pojašnjeno gdje se nalazi Keršovanijeva ulica dozvoljava mogućnost da bi se ta kuća mogla nalaziti upravo u toj ulici. Koliko mu je poznato između zapovjednika obrane grada Branimira Glavaša i zapovjednika Operativne zone Osijek Karla Gorinšeka bilo je određenih napetosti. Samostalna uskočka satnija bila je u okviru zapovjedništva Zbornog područja odnosno Operativne zone i koliko on zna Branimir Glavaš nije imao službenih doticaja s ovom postrojbom. Njegova služba (VOS) razmjenjivala je podatke sa SIS-om i SZUP-om, pri čemu je više kontakata bilo sa SIS-om, a u toj razmjeni informacija nije bilo govora o ubojstvima stanovnika Osijeka srpske nacionalnosti.

Na upit zamjenika ŽDO Osijek, Miroslava Kraljevića, svjedok je naveo da je tijekom akcije „Tenjski Antunovac“ kao i poslije njegov primarni zadatak bio istražiti „tko nas napada“, postavljen po nalogu Karla Gorinšeka. Radilo se tu o „hvatanju živih jezika“, tj. upadanju u kuće i hvatanje živih osoba na ispitivanje. Gotovo svi su to bili pripadnici neprijateljskih vojnih i paravojskih postojbi, 12. korpusa bivše JNA ili 125. pješačke brigade JNA. I sam je sudjelovao u jednom ispitivanju, a smatra da je to „hvatanje“ demoraliziralo vojsku i neprijatelja te unio nemir u njihove redove.

Što se tiče diverzantske grupe zna da je jednu vodila Gordana Getoš Magdić i to upravo na područje Antunovca. Jednom zgodom je vidio Gordanu Getoš kako vrši postrojavanje vojnika u holu Županijske skupštine u Osijeku te je pretpostavljao da i ona radi u SIS-u, kao i njezin otac. Od Ivica Krnjaka je saznao da ista predvodi jednu od diverzantskih grupa.

Kako se nije mogao osigurati smještaj svim vojnicima u vojarnama, svjedok je zajedno s Gordanom Getoš i Ivicom Krnjakom jednom prilikom išao u pregled velike i bogate kuće u Osijeku, koja se nalazila u ulici u koju se iz Vukovarske ulice, prije Studentskog centra, skretalo udesno.

Željka Amšlingera zna kao pomalo neurotičnu osobu. Bio je među osobama za koje je smatrao da treba otići iz budućih prostorija OO-a. Inače svjedok ne zna ništa o ustrojstvu navedene Satnije, a smatra da je osnovana krajem 1991. godine (u prosincu) ili početkom 1992. godine. Ta saznanja crpi iz razgovora s Karlom Gorinšekom, jer je isti bio odlučan i htio je osnivanje iste, no pisanu zapovijed nikada nije vidio. Uz Krnjake, Amšlingera, Getoš, sjeća se još dvije osobe. Jedna osoba (musliman) imena ili nadimka Nuno te druga nadimka Učo.

Izvanraspravno ročište je završeno, glavna rasprava je odgođena, a sljedeća je **zakazana za 26. veljače 2014.**, na kojoj će se **utvrđivati procesna sposobnost** optuženog Mirka Sivića od strane vještaka dr. Požgaina, a na temelju medicinske dokumentacije Sivićeve liječnice primarne zdravstvene zaštite.